

2026/1243

2026.6.15.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/1243 AJÁNLÁSA

(2026. június 11.)

az anyarozs alkaloidok takarmányban való jelenlétének nyomon követéséről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) A 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ meghatározza a takarmányokban előforduló egyes nemkívánatos anyagok, köztük az anyarozs (*Claviceps purpurea*) maximális szintjét.
- (2) A 2012/154/EU bizottsági ajánlás⁽²⁾ javasolta az anyarozs-alkaloidok takarmányozásra szánt gabonákban és gabonatermékekben, valamint takarmányozásra hasznosított legelőkön/takarmánytermelő területeken található fűfélékben, továbbá összetett takarmányokban való jelenlétének nyomon követését.
- (3) 2012. június 28-án az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) véleményt fogadott el az élelmiszerekben és takarmányokban előforduló anyarozs-alkaloidokról⁽³⁾. A Hatóság a főbb *Claviceps purpurea* anyarozs-alkaloidokra alapozta kockázatértékelését, nevezetesen az ergometrinre, az ergotaminra, az ergozinra, az ergokrisztinre, az ergokriptinre, az ergokorninra, valamint a megfelelő -inin epimerekre. Mivel a *Claviceps africana* és a *Claviceps fusiformis* releváns lehet az Unióba behozott takarmány szempontjából, figyelemmel kell kísérni a predomináns anyarozs-alkaloidjaik, különösen a dihidro-ergozin, illetve az agroklaavin előfordulását. Az ergovalin az egyik olyan anyarozs-alkaloid, amely általában endofitával fertőzött fűfajokban, például nádképű csenkeszben vagy évelő perjében fordul elő.
- (4) 2017. július 6-án a Hatóság tudományos jelentést tett közzé az emberek és állatok étrendi eredetű, anyarozs-alkaloidoknak való expozíciójáról⁽⁴⁾. A jelentés szerint ajánlott folytatni az érintett takarmányárúkban előforduló anyarozs-alkaloidokra vonatkozó analitikai adatok gyűjtését. Folytatni kell továbbá az anyarozs-szkleróciumok jelenlétére és a különböző takarmányárúk anyarozs-alkaloid-tartalmára vonatkozó adatok egyidejű gyűjtését a két változó közötti kapcsolat jobb megértése érdekében. A nyomon követéshez megfelelő érzékenységgű, rendelkezésre álló analitikai módszereket kell alkalmazni.
- (5) 2023. november 30-án a Hatóság véleményt fogadott el az anyarozs-alkaloidok takarmányokban való jelenlétével kapcsolatos állategészségügyi kockázatról⁽⁵⁾. A Hatóság úgy ítélte meg, hogy az anyarozs-alkaloidok takarmányban való jelenléte egészségügyi aggályokat vet fel a szarvasmarhafélék és a sertések (malacok, hízősertések és kocák) esetében. A Hatóság kiemelte, hogy több adatra van szükség az anyarozs-alkaloidok, különösen a takarmány és a cirok, valamint a zöldtakarmányban előforduló ergovalin/-inin előfordulására vonatkozóan. A Hatóságnak benyújtott előfordulási adatoknak megfelelő információkat kell tartalmazniuk az elemzett takarmánymintákról, beleértve a nedvességtartalmat, a célállatokat és a takarmánykeverék típusát (teljes/kiegészítő) és az elemzéshez érzékeny módszereket kell alkalmazni.
- (6) Ezért helyénvaló javasolni az anyarozs-alkaloidok takarmányokban való előfordulásának nyomon követését az egész Unióban,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/32/EK irányelve (2002. május 7.) a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról (HL L 140., 2002.5.30., 10. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj>).

⁽²⁾ A Bizottság 2012/154/EU ajánlása (2012. március 15.) az anyarozs-alkaloidok takarmányokban és élelmiszerekben való jelenlétének nyomon követéséről (HL L 77., 2012.3.16., 20. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2012/154/oj>).

⁽³⁾ Tudományos szakvélemény az élelmiszerekben és takarmányokban előforduló anyarozs-alkaloidokról. EFSA Journal 2012;10(7):2798. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2012.2798>.

⁽⁴⁾ Arcella, D., Gómez Ruiz, J-A., Innocenti, ML and Roldán, R., 2017. Scientific report on human and animal dietary exposure to ergot alkaloids. (Tudományos jelentés az emberek és állatok étrendi eredetű, anyarozs-alkaloidoknak való expozíciójáról.) EFSA Journal 2017;15(7):4902, 53 o. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4902>.

⁽⁵⁾ Scientific Opinion on the risk for animal health related to the presence of ergot alkaloids in feed (Tudományos szakvélemény az anyarozs-alkaloidok takarmányokban való jelenlétével kapcsolatos állategészségügyi kockázatról). EFSA Journal 2024;(22):e8496. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8496>.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. Ajánlott, hogy a tagállamok a takarmányipari vállalkozók aktív bevonásával ellenőrizzék az anyarozs-alkaloidok takarmányokban való jelenlétét.
2. Legalább a következő anyarozs-alkaloidokat kell elemezni:
 - ergokrisztin/ergokrisztinin,
 - ergotamin/ergotaminin,
 - ergokriptin/ergokriptinin (α - és β -izomerek),
 - ergometrin/ergometrinin,
 - ergozin/ergozinin,
 - ergokornin/ergokorninin.

Az ergovalin/ergovalinin, az agroklaavin, a dihidro-ergozin és a lolitrem B elemzése szintén ajánlott.

3. Amennyiben lehetséges, meg kell határozni a minta szkleróciumtartalmát annak érdekében, hogy további ismereteket lehessen szerezni a szkleróciumtartalom és az egyes anyarozs-alkaloidok szintje között fennálló kapcsolatról.
4. Az ajánlott elemzési módszer a folyadékkromatográfiával kapcsolt tandem tömegspektrometria (LC-MS/MS). Más elemzési módszerek is alkalmazhatók, feltéve, hogy rendelkezésre állnak arra vonatkozó bizonyítékok, hogy megbízható eredményeket adnak az egyes anyarozs-alkaloidok (vagy -epimerpárok) tekintetében. Az egyes anyarozs-alkaloidok meghatározására szolgáló meghatározási határnak (LOQ) 5 $\mu\text{g/kg}$ -nak vagy annál alacsonyabbnak kell lennie.
5. Különösen a következőkből ajánlott mintát venni:
 - gabonafélék és azokból származó termékek,
 - fűfélék és az azokból származó termékek, beleértve a zöldtakarmányt is,
 - takarmánykeverékek.
6. Annak érdekében, hogy a minták reprezentatívak legyenek a mintavétel tárgyát képező tételre nézve, a tagállamoknak követniük kell a 152/2009/EK bizottsági rendeletben ⁽⁶⁾ meghatározott mintavételi eljárást.
7. A tagállamok számára ajánlott, hogy az elemzések eredményeivel összefüggésben az EFSA adatszolgáltatási formátumát követve, az élelmiszer- és takarmányügyi standard mintaleírásra vonatkozó EFSA-iránymutatással ⁽⁷⁾ (SSD2), valamint az EFSA további egyedi adatszolgáltatási követelményeivel összhangban legkésőbb 2028. június 30-ig biztosítsák a rendszeres adatszolgáltatást a Hatóság felé.

⁽⁶⁾ A Bizottság 152/2009/EK rendelete (2009. január 27.) a takarmányok hatósági ellenőrzése során alkalmazott mintavételi és vizsgálati módszerek megállapításáról (HL L 54., 2009.2.26., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁷⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>.

8. Ez az ajánlás a 2012/154/EU bizottsági ajánlás helyébe lép.

Kelt Brüsszelben, 2026. június 11-én.

a Bizottság részéről
VÁRHELYI Olivér
a Bizottság tagja
